

Startnotitie gemeenteraad Gooise Meren

Kaders voor de verkenningsfase van de herindeling van de gemeente Wijdmeren

Aanleiding	
Aanleiding	<p>Gemeente Wijdmeren heeft het voornemen geuit om bestuurlijk te gaan fuseren. Wijdmeren heeft daarom aan Hilversum, Stichtse Vecht en Gooise Meren gevraagd om in gesprek te gaan om te onderzoeken of en zo ja, onder welke voorwaarden, deze gemeenten als herindelingspartner zouden willen optreden. Gemeente Stichtse Vecht heeft inmiddels besloten niet beschikbaar te willen zijn als mogelijke herindelingspartner.</p> <p>Om een goed afgewogen besluit te kunnen nemen of de gemeente Gooise Meren in principe beschikbaar wil zijn als fusiepartner, is nader onderzoek binnen een door de raad vastgesteld kader nodig.</p>
Beoogd maatschappelijk effect en resultaat	
Beoogd maatschappelijk effect	<p>Het beoogde maatschappelijk effect is:</p> <p><i>De gemeente Gooise Meren werkt effectief samen en is daarmee slagvaardig. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a. het behoud van Wijdmeren binnen de regio Gooi en Vechtstreek is belangrijk voor de regionale bestuurskracht; b. de gemeente Gooise Meren vindt het belangrijk om de huidige bestuurlijke en organisatorische stabiliteit en identiteit te behouden en verder te ontwikkelen en staat daarom alleen open voor een verkenning naar een zogenoemde 'lichte samenvoeging'; c. de te verwachten financiële effecten als gevolg van een eventuele fusie met (een deel van) de gemeente Wijdmeren moet op korte en langere termijn draagbaar en acceptabel zijn voor de gemeente Gooise Meren. <p>ad a: Wanneer er na Weesp nog een gemeente de regio zou verlaten, wordt de regio Gooi en Vechtstreek nog kleiner. Daardoor kan Gooise Meren minder effectief samenwerken in de regio Gooi- en Vechtstreek en vermindert onze (regionale) slagvaardigheid. Dit willen we voorkomen.</p> <p>ad b: De gemeente Gooise Meren heeft zich na de fusie in 2016 ontwikkeld tot een adequaat functionerende gemeente waar het fijn werken is. We vinden het belangrijk deze ontwikkeling voort te zetten.</p> <p>ad c: Het is niet wenselijk dat de financiële gevolgen van een mogelijke fusie te zwaar op de gemeente Gooise Meren en onze inwoners, ondernemers en organisaties zullen drukken. We willen ons oordeel hierover kunnen baseren op cijfers die zijn getoetst door een onafhankelijke deskundige ('due dilligence').</p>
Resultaat	<p>Het resultaat van de verkenning is een rapportage waarin de volgende onderwerpen nader zijn onderzocht:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. hoe de financiële situatie van de gemeente Wijdmeren er (meerjarig) uitziet, waarbij we ons baseren op de financiële stukken van de gemeente Wijdmeren, zoals de begroting, het financieel herstelplan en de investerings- en beheerplannen, en waarbij we deze laten toetsten met een onafhankelijk ('due dilligence') onderzoek;

	<p>b. in welke mate het beleid van gemeente Gooise Meren overeenkomt met de uitgangspunten die de gemeente Wijdmeren in de uitgangspuntennotitie heeft geformuleerd;</p> <p>c. in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om te zorgen dat na een eventuele fusie sprake is van een geografisch aaneengesloten gebied en hoe dat er dan uit zou kunnen zien;</p> <p>d. wat het effect is van de volgende vier scenario's op onze eigen en op de regionale bestuurskracht, alsmede op onze eigen organisatie (o.a. bedrijfsvoering, dienstverlening, begroting en de mogelijke dekking daarvan):</p> <ul style="list-style-type: none"> I. 'een fusie van gemeente Wijdmeren met gemeente Hilversum'; II. 'een lichte samenvoeging met een van gemeente Wijdmeren met gemeente Gooise Meren'; III. Een lichte samenvoeging waarbij de gemeente Wijdmeren wordt opgesplitst en een deel van gemeente Wijdmeren samenvoegt met de gemeente Hilversum en een deel van de gemeente Wijdmeren samenvoegt met de gemeente Gooise Meren; IV. 'geen van de gemeenten wil met gemeente Wijdmeren fuseren'; <p>e. op welke wijze onze inwoners, ondernemers en andere organisaties betrokken kunnen worden bij een eventueel vervolproces.</p> <p>ad a: We maken mogelijke lasten en baten en de gevolgen voor de lokale woonlasten inzichtelijk. We onderzoeken of steun van andere overheden te verkrijgen is.</p> <p>ad b: Gemeente Wijdmeren zal de (hoofd)uitgangspunten die zijn geformuleerd op basis van inbreng van de inwoners betrekken bij de keuze voor een mogelijke fusiepartner.</p> <p>ad c: De gemeenten Gooise Meren en Wijdmeren grenzen nu niet aan elkaar. We onderzoeken daarom of in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om te zorgen dat na een eventuele fusie sprake is van een geografisch aaneengesloten gebied (en hoe dat er dan uit zou kunnen zien), waarbij we ook de mogelijkheid in ogenschouw nemen om het grondgebied van gemeente Wijdmeren op te splitsen en te verdelen over meerdere andere gemeenten.</p> <p>ad d: We kijken op hoofdlijnen naar wat het effect is op onze eigen en op de regionale bestuurskracht, op onze begroting en de mogelijke dekking hiervan, alsmede op onze organisatie (onder andere op de bedrijfsvoering en onze dienstverlening). We kijken alleen naar de meest aannemelijke varianten en gaan voor Gooise Meren per definitie uit van een 'lichte samenvoeging'.</p> <p>ad e: Om te bepalen wanneer en op welke manier we onze inwoners hierbij het beste kunnen informeren en betrekken, stellen we een communicatie- en participatieplan op.</p>
--	---

	Aan de hand van deze rapportage doet het college rond de zomer de raad een voorstel of, en zo ja onder welke voorwaarden, de gemeente Gooise Meren beschikbaar is als mogelijke fusiepartner van Wijdmeren.
Aandachtspunten	Zie hierboven.

Aanpak

Aanpak	<p>Een fusieproces verloopt in verschillende fasen. Deze startnotitie heeft betrekking op de verkenningsfase¹.</p> <p>De aanpak is erop gericht dat de gemeenteraad voor het aankomende zomerreces een besluit kan nemen of de gemeente Gooise Meren in principe beschikbaar wil zijn als fusiepartner.</p> <p>Daartoe nemen we de volgende stappen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opstellen plan van aanpak en communicatie- en participatieplan; • uitvoeren onderzoek naar de verschillende onderwerpen; • opstellen rapportage met de feitelijke resultaten; • opstellen raadsvoorstel met beoordeling van deze resultaten en een advies over het vervolg.
Communicatie en participatie	We stellen een communicatie- en participatieplan op. Daarin wordt bepaald wanneer en op welke manier we onze inwoners hierover het beste kunnen informeren en bij de besluitvorming kunnen betrekken.
Achterliggend beleid	<p>Wettelijk: In deze verkennende fase zijn geen wettelijke bepalingen van toepassing.</p> <p>Mocht de raad na afloop van deze verkennende fase besluiten om beschikbaar te zijn om een herindeling nader te gaan onderzoeken, dan is de wet Arhi van toepassing. Deze wet schrijft voor welke procedure moet worden gevolgd, vanaf het moment dat betreffende gemeenten een start/principebesluit nemen om een herindeling grondig te willen gaan onderzoeken. Daarnaast is het beleidskader gemeentelijke herindeling relevant. Hierin geeft het kabinet aan hoe gemeentelijke herindelingen worden beoordeeld en getoetst. Een eventuele nader uit te werken variant zal aan dit beleidskader moeten voldoen.</p> <p>Kader van Wijdmeren :</p> <p>De gemeenteraad van Wijdmeren heeft op 15 januari 2024 een 'uitgangspuntennotitie' vastgesteld voor de verkennende gesprekken. Verder heeft de raad van Wijdmeren kennis genomen van het plan van aanpak voor de verkenningsfase en droeg daarbij het college op eerst verkennende</p>

¹ Voor algemene informatie over het proces en de mogelijke varianten van fuseren verwijzen wij u naar het [plan van aanpak voor de verkenningsfase](#) van de gemeente Wijdmeren. Daar zijn het proces en de varianten helder en leesbaar verwoord. Meer informatie kunt u vinden in het [beleidskader gemeentelijke herindeling](#) van het ministerie van BZK en het [handboek gemeentelijke herindeling](#) van de VNG.

	gesprekken te voeren met de 'meest gerede' fusiepartners: Gooise Meren, Hilversum en Stichtse Vecht.
--	--

Afbakening	
Afbakening	Deze verkenning is gericht op het kunnen nemen van het 'intentiebesluit' of en onder welke voorwaarden Gooise Meren een rol kan en wil spelen in de fusieplannen van gemeente Wijdmeren. Het gaat nog niet over een eventueel vervolg. Het is goed om te beseffen dat het in de fase van verkenning niet haalbaar is om <i>alle</i> mogelijke consequenties in beeld te brengen. In elke volgende fase wordt de informatie gedetailleerder.
Relatie met andere projecten e.d.	In deze verkenning willen wij (ambtelijk) samen optrekken met de andere gemeenten die in deze fase bij het fusieproces van Wijdmeren zijn betrokken. Dat zijn in ieder geval de gemeente Wijdmeren zelf en provincie Noord-Holland, en mogelijk ook de gemeente Hilversum. Deze samenwerking heeft als voornaamste doel om efficiënter informatie te verzamelen die van gelijke aard is. De duiding van de verzamelde informatie is uiteraard aan de gemeenten zelf.

Financiën en risico's	
Financiën	Voor deze fase is behoefte aan de inzet van externe expertise. De financiële effecten hiervan zullen wij verwerken in het eerste voortgangsverslag, dat ter besluitvorming zal worden voorgelegd aan de raad. Mogelijk kan hiervoor een bijdrage van de provincie worden verkregen.
Financiële en procesmatige risico's (indien bekend)	Daarover is nu nog niet veel te zeggen, dat maakt onderdeel uit van het onderzoek.